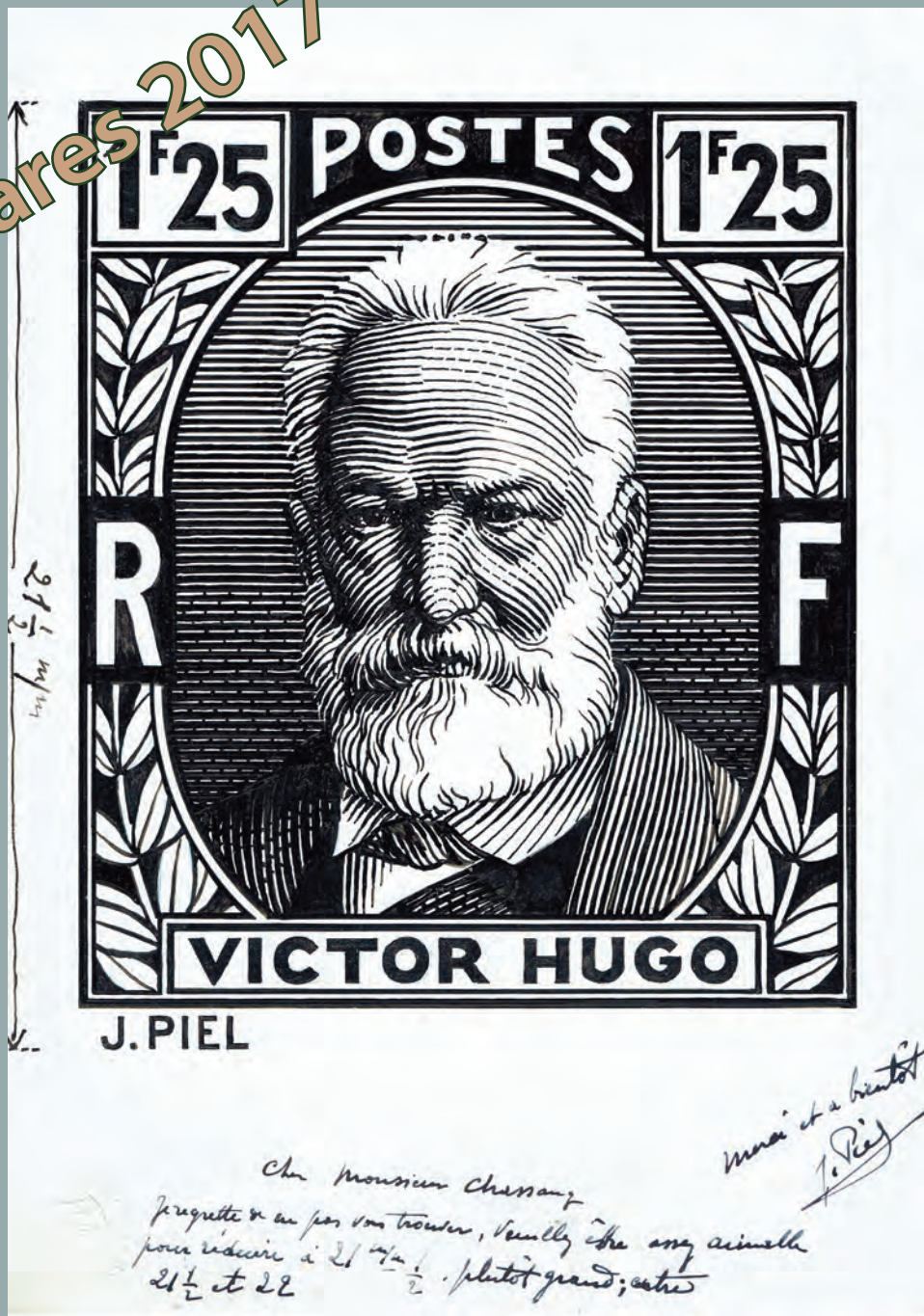

Opgericht in - Fondée en 1890
K.L.B.P. Bondsbureel
Horizonpark blok 3
Leuvensesteenweg 510 - bus 15
BE-1930 Zaventem

Belgaphil

Palmares 2017

- 3 Word van de voorzitter
- 5 Academische zitting van 7 oktober 2017
- 9 Vragen rond een censurstempel
- 12 Agenda, Info en Mededelingen

- 14 Het goed gebruik bij themaverzamelingen van maquettes, artiesten- en andere proeven en kleurprocessen.
- 19 De uitgiften met de beeltenis van Franz-Joseph I van Oostenrijk (-Hongarije) einde

De grootste internationale postzegel- en muntenbeurs van België.

vrijdag 30 & zaterdag 31 maart 2018
vrijdag 5 & zaterdag 6 oktober 2018

antwerp expo

Jan van Rijswijcklaan 191
B-2020 Antwerpen

Wat heeft Antwerpfila te bieden:

- Grootste postzegel- en muntenbeurs van België (3000+ m2).
- Makkelijk bereikbaar, dichtbij historisch stadscentrum Antwerpen.
- Expo-Cafetaria met ruim aanbod.
- Klassiek & modern.
- Variëteiten & curiositeiten.
- Thema- en partijverzamelingen.
- brieven & postkaarten.
- Schattingen & Expertise.
- Materiaal, catalogi & toebehoren.

Ivan Van Damme: Nationaal voorzitter van de K.L.B.P.

Woord *van de* voorzitter

In de allereerste plaats wil ik al onze lezers de beste wensen overmaken voor 2018 en dit in mijn persoonlijke naam en in de naam van het dagelijks bestuur. Laat ons allen gezond blijven of beter worden en mogen al onze en uw dromen werkelijkheid worden.

Op de tweede plaats komt een vraag aan al onze kringen. Willen jullie a.u.b. het tijdschrift van uw kring sturen naar het juiste adres. Dit is:

**K.L.B.P. Bibliotheek, Horizonpark blok 3
Leuvensesteenweg, 510, bus 15
1930 Zaventem.**

We werden door vele kringen op de hoogte gebracht dat ze hun tijdschrift terug ontvingen; te wijten aan het niet vermelden van het juiste adres. Daarom deze vraag.

Jullie krijgen reeds zoveel van mijn hand te lezen daarom nog juist deze mededeling.

De bibliotheek van bpost-bephila te Mechelen zal **vanaf 2018 zes maal per jaar** te bezoeken zijn. Namelijk om de twee maand de tweede woensdag van de maand (14 februari, 11 april, 13 juni, 8 augustus, 10 oktober en 12 december). Aanvragen tot bezoek dienen op voorhand gemeld te worden (minstens 1 week) aan bephila@bpost.be.

Je dient eveneens:

- ✓ je naam,
- ✓ je voornaam,
- ✓ datum van bezoek,
- ✓ uur van aankomst,
- ✓ uur van vertrek,
- ✓ je identiteitskaartnummer en
- ✓ het onderwerp van je studie (op te zoeken stukken) te vermelden.

Aanmelden aan de voetgangerspoort!

De security zal dan de verantwoordelijke verwittigen.

Moge dit een eerste antwoord zijn op de reeds jaren gestelde vraag tot bezoek aan deze bibliotheek.

Ivan Van Damme.

Koninklijke Landsbond der Belgische Postzegelkringen v.z.w.

Verslag van de Academische Zitting van 7 oktober 2017.

De Academische Zitting werd gehouden in het Bondsgebouw K.L.B.P.-F.R.C.P.B., Park Horizon, gebouw 3, Leuvensesteenweg 510 te 1930 Zaventem.

De aanwezigheidslijst werd vanaf 10:30 uur door de effectieve leden, door de nationale commissarissen en door de afgevaardigden van de aangesloten kringen ondertekend.

1. Verwelkoming van de genodigden.

De voorzitter, de heer Ivan Van Damme, opent de vergadering om 11:00 uur en verwelkomt de aanwezigen. Hij dankt enkele genodigden voor hun aanwezigheid: mevrouw Serge Havaux en de erevoorzitter, de heer Eddy Van Vaeck. Hij is blij met de aanwezigheid van de weduwe van Serge omdat hij overtuigd is dat haar komst aangeeft dat ze het op prijs stelt dat we op deze wijze aantonen dat wij Serge, onze vriend, niet zullen vergeten.

De voorzitter vermeldt de verontschuldigde genodigden, de heren Benoit Nartus, voorzitter van bephila en de heer Henk Slabbinck, voorzitter van ABA. Hij vernoemt ook de heer Pierre Gilis, genodigde en voorzitter van de Beroepskamer van postzegelhandelaren.

De heren Francis Kinard, nationaal commissaris, en Stefan Bruylants, Léon Poncé, Luc Van Bogaert en Jean Vanhingeland, allen effectieve leden, alsook de afgevaardigden van 7 kringen zijn verontschuldigd. Er zijn 83 kringen vertegenwoordigd.

2. Voorstelling van de nieuwe, de ontslagnemende en de ambtshalve ontslagen kringen.

De secretaris, de heer Rudy De Vos, meldt dat er geen nieuwe kringen zijn.

De filatelistische groepering "Reinaert" is ontbonden.

Volgende kringen zijn ambtshalve ontslagen: 390 Cercle Philatélique le Foyer, 393 Club Philatélique Buzin Charleroi, 517 K.V.B.P. Leopoldsburg en 732 Cercle Philatélique Profondeville.

3. Beantwoorden van de door de kringen geformuleerde vragen.

De secretaris heeft geen vragen van de kringen ontvangen.

4. Gelegenheidstoespraken.

Aangezien geen van beide sprekers, de heren Benoit Nartus en Pierre Gilis, aanwezig of vertegenwoordigd waren, wordt naar het volgende agendapunt overgegaan.

5. Uitreiking van de nationale en provinciale medailles.

De secretaris leest de namen van de laureaten voor in de volgorde zoals hierna zijn weergegeven. De voorzitter overhandigt de medailles, feliciteert hen en gaat samen met hen of met hun afgevaardigde op de foto.

Medaille Provinciale verdienste 2016

De heren,

- Jozef Heyns in de provincie Antwerpen
- Roger Callens in de regio Brabant
- Jean-Marie Vandenberghe in de provincie Henegouwen
- Leon Vangeneugden in de provincie Limburg
- Marcel Reginster in de provincie Luxemburg
- Paul Collart in de provincie Namen
- Luc Fautre in de provincie Luik, in ontvangst genomen door de heer Hubert Caprasse
- Henk Slabbinck in de provincie West-Vlaanderen, in ontvangst genomen
- door de heer Filip Van der Haegen
- In de provincie Oost-Vlaanderen was er geen kandidatuur.

Medaille nationale verdienste 2016

- De heer Filip Van der Haegen

De prijs filatelistische literatuur "Paul De Smeth" 2016

- De heer Luc Selis

6. Toespraak van de voorzitter.

De volledige toespraak van de voorzitter wordt in dit nummer gepubliceerd.

7. Sluiting van de Academische Zitting.

De voorzitter sluit de Academische Zitting, hij dankt de aanwezigen voor hun komst en nodigt hen uit om samen het glas van de vriendschap te drinken.

Rudy de Vos
Secretaris-Generaal

Ivan Van Damme: Nationaal voorzitter van de K.L.B.P.

Academische zitting van 7 oktober 2017

Geachte Genodigden,
Dames en Heren,
Beste vrienden filatelisten,

Als voorzitter is het voor mij de eerste maal dat ik jullie mag toespreken en ik hoop dat jullie me zonder al te veel boegeroep zullen willen aanhoren.

Dat het niet altijd van een leien dakje loopt mocht ik reeds meerdere malen ondervinden en ik zal dan ook aanvangen met verontschuldigen uit te brengen en aan te bieden. Onze Belgaphil nr. 47 was een klein beetje een ramp. Plots leefden we in het jaar 1018 in plaats van 2018, plots waren er twee verantwoordelijke uitgevers, plots was het nr. 47 voor januari 2017 en niet voor juli 2017. Tussen haakjes plots maakte de taal het verschil; plots was de functie of titel van iemand verkeerd vertaald, plots stonden er heel wat fouten in een artikel, plots waren de afgedrukte afbeeldingen van een povere kwaliteit. Kortom, plots was er van alles misgelopen. Nr. 48 heb je reeds ontvangen of zul je volgende week

ontvangen en ik ben er van overtuigd dat het beter zal zijn. Foutloos? Nee dat kunnen we niet aan. We zijn maar mensen die in onze vrije tijd zich willen inspannen om onze collega filatelisten ten dienste te zijn. Ik hoop dan ook dat je mijn excuses kan en wil accepteren.

Na 10 maanden voorzitterschap moet ik wel bekennen dat mijn voorganger het gedurende meer dan 15 jaar schitterend heeft gedaan. De titel 'Erevoorzitter' werd hem dan ook niet ten onrechte toegekend.

Ik ga zeker niet uitwijden welke problemen er zich stelden reeds de eerste weken na mijn aantreden. Ik ga ook zeker niet uitwijden over de problemen die zich stelden weken

COLOFON

Voorzitter

Ivan Van Damme
Vijverstraat 19
B-9881 Bellem
naviemmadnav@skynet.be

Secretaris

Rudy De Vos
Naamsesteenweg 413/0103
3001 Heverlee
rudy.devos@telenet.be

Penningmeester

R. Duhamel
Avenue des Erables, 14
B-1420 BRAINE-L'ALLEUD
robertduhamel10@yahoo.fr
nr. rekening "Landsbond"
210-0583900-12
BIC: GEBABEBB
IBAN: BE19 2100 5839 0012

Medewerkers

Michel Fivez
Jozef Ghys
Mieke Goris
Constant Kockelbergh

Michel Meuwis
Bernard Péters
Charlotte Soreil
Ivan Van Damme
Filip Van der Haegen

Vertalers

Luc Fautre
Constant Kockelbergh
Jean Marquebreuck
Bernard Péters
Alain Pierret
Johann Vandenhaute

Oplage

10 000 exemplaren

Prijs

GRATIS voor de leden van
K.L.B.P.
€ 15,00/jaarabonnement

Volgend nummer

Belgaphil nr. 50 verschijnt op
15 april 2018.

Om onder de beste voorwaarden gepubliceerd te worden dienen uw teksten en mededelingen uiterlijk op 1 februari 2018 toe te komen op de redactie:

Redactie Belgaphil,
p/a Ivan Van Damme
Vijverstraat 19, B-9881 Bellem
E-mail: naviemmadnav@skynet.be

en Michel Fivez, E-mail:
michel.fivez@telenet.be

Verantwoordelijkheid
Iedere auteur blijft steeds verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.

URL: www.klpb.be

dHr. Jozef Heyns: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie Antwerpen.

dHr. Roger Callens: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de regio Brabant.

dHr. Jean-Marie Vandenberghe: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de regio Henegouwen.

maanden nadien. In samenwerking met mijn collega's van het dagelijks bestuur en met de steun van onze beheerders, onze provinciale afgevaardigden en nationale commissarissen hebben we ze opgelost. Met dank daarvoor. Ik was fier dat alle beheerders, alle provinciale afgevaardigden en alle nationale commissarissen achter een voorstel van het dagelijks bestuur stonden en eenparig een voorstel goedkeurden, een sanctie en eventuele latere sanctie inbegrepen.

Onze vrienden bij de FEPA begrijpen heel goed onze positie en stellinginname en één van onze buurlanden nam eveneens reeds sancties in verband hiermee en steunde ons. Dat was voorlopig het verleden.

Nu wil ik graag ook vooruit kijken op onze nabije en misschien verre toekomst. Nabije toekomst wil onder andere zeggen het Nationaal kampioenschap van de filatelie in augustus 2018 genaamd Philexnam 2018. Nee niet in Namen. Het gaat door in Ciney. Onze vrienden uit de provincie Namen willen er een filatelistisch feest van maken en ze hebben daarvoor onze volledige steun. Voor het eerst zouden we daar graag de 'champions class' lanceren. Het reglement dat we naar alle beheerders, naar alle provinciale afgevaardigden en nationale commissarissen stuurden leverde weinig of geen opmerkingen op. En toch hebben we ons reglement nog een beetje aangepast. Met minder dan 5 inschrijvingen laten we deze 'champions class' vallen. Nog een aanpassing is dat een verzameling, niet een deelnemer, slechts 1 maal kan winnen. Mag ik rekenen op onze gouden en groot gouden medaillewinnaars om hun verzameling nog eens aan de Belgische filatelisten te tonen? Een speciale, echt speciale prijs, sponsor zal ik nog niet vernoemen, staat de laureaat te wachten.

Wat betreft onze samenwerking met buitenlandse federaties voor de nationale tentoonstellingen wil ik nog even de boot afhouden.

Voor de eerste maal was ik in mei laatstleden (het is voor mij bijna altijd en overal de eerste maal), op het FEPA-congres en de FEPA-tentoonstelling. En geloof me, iedere aanwezige Belg kon daar een fiere Belgische voorzitter zien. Alle aanwezige Belgen hadden heel goede resultaten, soms onverwacht, en ze waren allen heel tevreden. Wat me daar is opgevallen, misschien omdat ik ook fan ben, was de vele en grote aandacht die ging naar de prentbriefkaarten. Er waren dan ook schitterende verzamelingen te bewonderen. Op het congres werd door de heer Jimenez, ondervoorzitter van FIP, dan ook bekend gemaakt dat binnen de twee jaar prentbriefkaarten als een officiële discipline zal erkend worden. Er werd door meerdere landen aangedrongen om dit nog eerder te doen.

De open filatelie lijkt en schijnt een beetje een probleemgeval. Diverse landen, vooral Scandinavische - de uitvinders van de discipline - willen een aanpassing van de reglementen. Onder andere wordt een voorstel gelanceerd om niet zoals in alle andere disciplines 5 punten toe te kennen aan presentatie, maar wel 15 punten. Een goed idee? Dat weet ik nog zo maar niet.

In Belgaphil 48 kon je lezen welke FEPA tentoonstellingen er zijn in 2018, ook wel een FIP tentoonstelling, en voor welke tentoonstellingen we reeds een commissaris of jurylid hebben voorzien. Ik citeer even :

- ✓ Jerusalem eind mei 2018.
Traditionele Filatelie, Postgeschiedenis, Moderne filatelie en Literatuur.
Onze commissaris en eventueel jurylid Lars Jorgensen.
- ✓ Praag, 15 tot 18 augustus.
Traditionele Filatelie, Postgeschiedenis, Postwaardestukken, Open filatelie, Moderne Filatelie en Literatuur.

Commissaris Jozef Ghijs en eventueel jurylid Lars Jorgensen.

- ✓ Parijs, Paris Philex, daar werden we uitgenodigd door Frankrijk om 6 verzamelingen van 5 vlakken tentoon te stellen.
Alle disciplines behalve jeugd.
Filip Vanderhagen zal er onze commissaris en jurylid zijn.
- ✓ Dan hebben we nog Verona in November 2018, data nog niet gekend, waar we samen met een 7-tal andere landen werden uitgenodigd voor een tentoonstelling over de eerste wereldoorlog.
Thematische filatelie, postgeschiedenis en traditionele zijn de disciplines.
Jozef Ghijs zal er onze nationale commissaris zijn. Details volgen later.
- ✓ Van 10 tot 16 december hebben we dan nog Malaysia. Nog geen details gekend.

Vinden jullie het ook niet erg dat Aero, Astro, Open Filatelie, Jeugd en zelfs Thematische Filatelie bijna niet aan bod komen?

Wat als het eens omgekeerd mocht zijn? Eind dit jaar dienen we de nationale commissarissen en de provinciale commissarissen voor alle disciplines te verkiezen of herverkiezen. Hier dit nieuws nog; voor 1-kader en voor prentbriefkaarten zullen we voor het eerst een verantwoordelijke kiezen. Nee, geen nationale commissaris. Deze disciplines zijn nog niet officieel erkend, ze zijn nog een soort proefdisciplines, maar we willen toch een klein beetje voorop of vooruit lopen en hiervoor reeds verantwoordelijken zoeken.

Kunnen wij, de Belgen, het nog aan om Internationaal “iets” in te richten? Dat zal de toekomst dienen uit te wijzen. Hebben wij plannen? Neen! Wel hebben we intenties om in de mate van het mogelijke nog iets te realiseren. Nederland vroeg ons 2 jaar geleden om eventueel toe te treden tot een multilaterale van Duitssprekende landen. We zegden ja. Maar om diverse, onduidelijke en gemakkelijk te weerleggen redenen werden we geweigerd. Nederland een Duitssprekend land en wij met onze officiële taal het Duits niet? Begrijpe wie begrijpe kan.

Voor de 7 Nations Challenge blijven we kandidaat.

Willen of kunnen we nog meer? Willen wel, maar kunnen; dat is en blijft een groot vraagteken. De Landsbond op zichzelf? Doodeerlijk: NEEN. Financiële middelen vormen het grote probleem. Wij, de landsbond en onze partners in bephila zullen welwillend de mogelijkheid onderzoeken. Samen staan we sterk maar ijzer breken met onze handen kunnen we helaas niet. Geloof me vrij, het gaat hier niet over 100.000 of 200.000 euro maar om een groot veelvoud hiervan. Laten we echter hoopvol naar de toekomst kijken.

Dat de samenwerking landsbond, bephila en bpost vlot verloopt wordt eveneens aangetoond door de goodwill van bovenvernoemden. De bibliotheek in Mechelen zou, of misschien wel zal, 2 dagen per maand open worden gesteld. De nodige stappen werden gezet en ik hoop jullie in Belgaphil 49 van januari 2018 het goede nieuws te kunnen bevestigen.

Een laatste en misschien wel belangrijkste punt van mijn reeds veel te lang durend betoog. We hebben nood aan jonge mensen. Straks vergeet ik nog dat dit jeugd heet. Niet alleen jonge mensen verzamelaars maar ook aan jonge juryleden. Geef ons, de landsbond en bephila nog even de tijd om een strijdplan te ontwikkelen. Persoonlijk denk ik dat filatelie op school goed is maar er zijn nog zo vele andere paden die kunnen bewandeld worden. En laat ons niet altijd verkondigen dat

dHr. Leon Vangeneugden: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie Limburg, vertegenwoordigd door Mr. Freddy Poelmans.

dHr. Marcel Reginster: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie Luxemburg.

dHr. Paul Collart: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie Namen.

dHr. Luc Fautre: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie Luik, vertegenwoordigd door Mr. Hubert Caprasse.

de computer een vijand is, laat ons die computer misschien juist gebruiken om filatelisten te vormen. In mijn provincie Oost-Vlaanderen zegt men dat Gent en Brugge niet op 1 dag werden gebouwd. Dat geldt niet alleen voor Gent en Brugge.

Dit geldt eveneens voor juryleden. We kunnen ze niet zomaar van de bomen plukken.

Met nieuwe disciplines zoals open filatelie en prentbriefkaarten trekken we niet alleen nieuwe maar ook jongere verzamelaars aan. Jong is misschien wel een subjectief gegeven, maar toch.

Nogmaals, ik weet dat ik veel te lang bezig ben. Daarvoor vraag ik jullie om begrip maar ik wilde jullie op de hoogte houden en brengen van wat er leeft in de filatelistische wereld en vooral die in ons landje.

Ik dank u.☘

dHr. Henk Slabbinck: Medaille Provinciale verdienste 2016 in de provincie West-Vlaanderen, vertegenwoordigd door Mr. Filip Van der Haegen.

◀ *dHr. Filip Van der Haegen: medaille nationale verdienste 2016*

◀ *dHr. Luc Selis: de prijs filatelistische literatuur "Paul De Smeth" 2016.*

Vragen rond een censuurstempel

Gedurende de Grote Oorlog werd alle briefwisseling (burgerlijke, administratieve, commerciële ..) in het Etappengebied IV (waaronder Ronse) gecensureerd in Gent door de Duitse bezetter en daar afgestempeld.

Vanaf 1916 was de stempel van het type: een ringstempel met een bruggetje met datum en daaronder een letter a, b, of c, en in de ring de melding **Postüberwachungsstelle .”33”**.

Gedurende de oorlog werden alle brieven van niet bezette gebieden (militairen aan het front en burgers) behandeld door een Belgische Militaire Censuur. Deze was gevestigd in Folkstone in Engeland. Vanaf 1916 was er ook een vestiging in Calais in Frankrijk en later een kleinere in Houtem-Veurne.

De Belgische Militaire Censuur stond gedurende gans de oorlog onder toezicht van Kapitein-Commandant Mage, en in Calais bijgestaan door Onderluitenant F. De Meester.

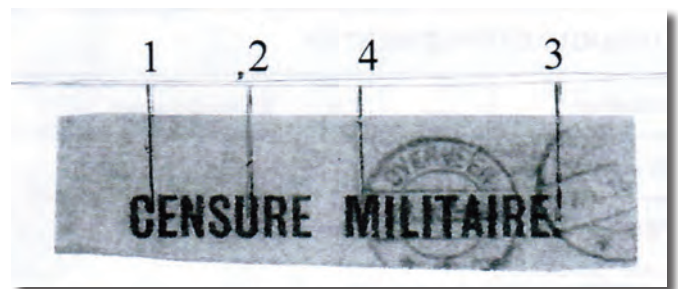
Al de brieven werden geopend, gelezen en nadien gesloten met een sluitstrook meestal geparafeerd door de censor.

In de publicatie van de Studiekring Wereldoorlog I en II, met name Belgische Militaire Censuur 14-18 van de auteurs Jacques Hemelaers, Arille Tassin, Leon Plovie, André Van Dooren, Piet Van San en Jan Van Oansberghe, geeft deze laatste een uitgebreide beschrijving van de gebruikte sluitstroken.

Hij geeft de volgende beschrijving.

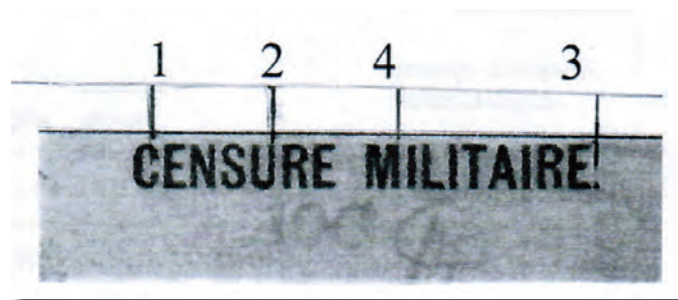
Men onderscheidt twee types:

Type 1

- 1 De "C" is eerder gesloten.
- 2 De "U" is symmetrisch .
- 3 Het punt achteraan is dikker bij Type 1 .
- 4 De "M" is breder.

Type 2

- 1 De "C" is minder gesloten.
- 2 De "U" is ongelijk .
- 3 Het punt achteraan is kleiner.
- 4 De "M" is minder breed.

De totale lengte van de tekst is verschillend. Type 1 is wat korter.

Er werden verschillende kleuren van sluitstroken genoteerd.

Over de witte sluitstroken schrijft J. Van Gansberghe.

Deze werden gebruikt vanaf maart 1916 tot het einde in 1918.

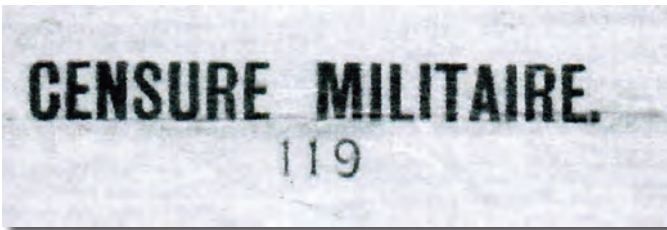
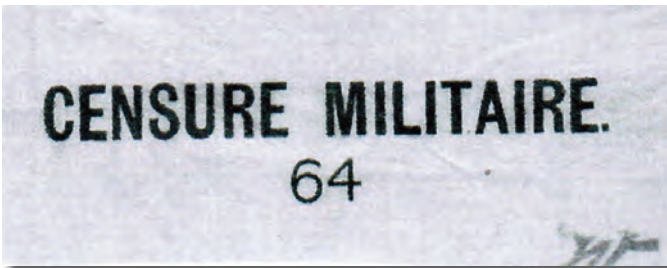
Beide Types 1 en 2 komen regelmatig voor op de briefwisseling zowel in Calais als in Folkstone.

De meeste tonen een opgedrukte censornummer.

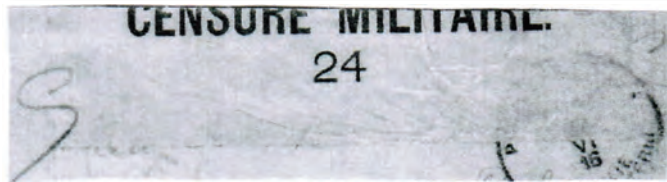
Voor de censordienst werden nummers 1 tot 70 genoteerd en allemaal op poststukken naar Nederland.

Voor de censordienst in Calais werden de nummers 101 tot 170 gebruikt.

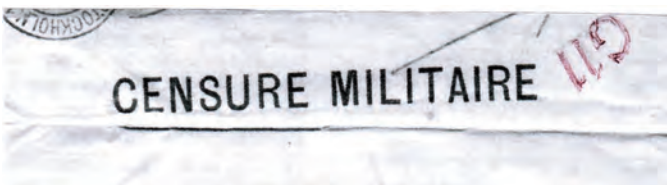
Hier volgen afbeeldingen van een poststuk verzonden op het einde van de oorlog 1914-1918.

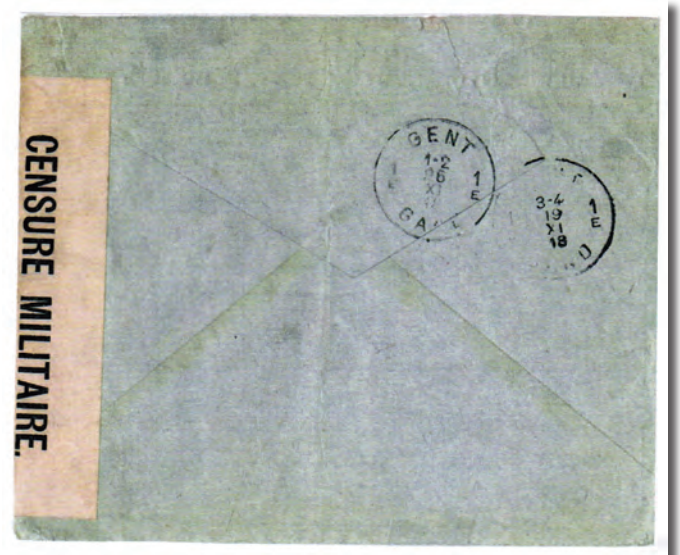
Men noteert, zowel te Calais als in Folkstone, verschillen in de uitvoering van het ingedrukte censornummer. Meestal noteert men ook een paraf' van de censor op de sluitstrook.

Ter informatie: na de bevrijding ziet men in Gent een witte sluitstrook met een bijkomend kenmerk G en een variërend volgnummer (Dienstorder 96 -14 mei 1919 - James Van der Linden).

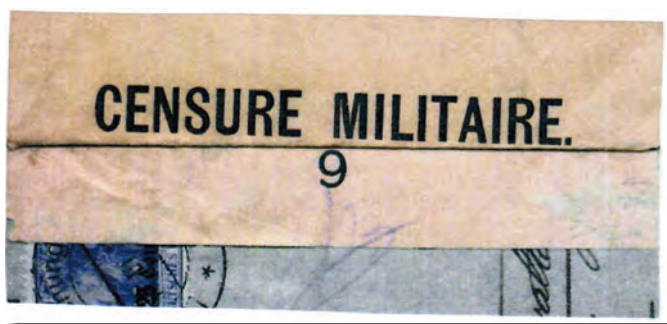

▲ Recto

▲ Verso

Afbeelding van de ontplooide sluitstrook met paraf volgens militair voorschrift ▼

Hiervoor zijn afbeeldingen van een Administratieve brief van het Gemeentebestuur van RONSE met ronde stempel van de stad RONSE en de verplichte vermelding *Staatsdienstzaken/Staatsdienstsache*.

Port 25 cent in voege voor de administratieve correspondentie sinds de tariefverhoging van 1917 ten bate van de D.K.R.K. (*D=Deutsche, K= Kriegskasse, R=Reich, K=Krijgstaks*).

Brief reglementair verzonden langs "*Durch der Präsidenten der Zivilverwaltung*". Er is geen censuurstempel *Gepüft P.Prüf. G.* wat meer voorkomt bij de aftocht van het Duitse leger in 1918.

De zegel is afgestempeld met de kleine ringstempel met een bruggetje waar de datum vermeld is van 13-10-18. en onderaan de letter "c". en in de ring *Postüberwahrungstelle *33**.

De brief is zijdelings geopend en terug gesloten met een horizontale kleefband met melding **CENSURE MILITAIRE** en nummer 9 en met potlood gerepareerd volgens militair voorschrift op de voorzijde.

Op de achterzijde van de brief zijn twee dagstempels GENT 19 XI 18 en 26 XI 18.

Enkele vragen rond deze brief

✓ *Is deze brief nog behandeld door de Duitse Censuur te Gent ?*

Schijnbaar wel.

Op 13-10-18 was de Duitse Censuur nog aanwezig in Gent en nog niet overgeplaatst naar Antwerpen.

De datum van 17-10-18 wordt als vroegste vermeld voor deze overplaatsing.

Ook is de letter "c" nog aanwezig onderaan de Duitse stempel.

Bij de overplaatsing van de Censuur is de letter "c" niet meer aanwezig in de stempel.

✓ *Waar en wanneer is deze brief door de Belgische Militaire Censuur behandeld?*

Aan de hand van hierboven vermelde beschrijving van de gebruikte sluitstroken is hier een sluitstrook van het Type II gebruikt. zoals in Folkostone.

Het is een sluitstrook, zwart bedrukt met melding van het cijfer 9 volgens de nummering van 1 tot 70 gebruikt te Folkostone. De sluitstrook is gerepareerd volgens militair voorschrift.

Is deze brief naar Folkostone overgebracht voor de censuur?

Of is de Censuurdienst gevestigd te Folkostone afgezakt met de aftocht van de Duitsers en de verplaatsing van het front? Was het dan te Gent ? Of waar ?

✓ *Wat betekenen de twee dagstempels van GENT GAND I op de achterzijde 19 XI 1918 en 26 XII 1918?*

Is de brief tussen 19 XI 1918 en 26 XI 1918 naar een ander kantoor geweest, of naar de Censuurdienst?

Geraadpleegde Auteurs:

Hubert De Belder, Piet Van San, Ludwig Gerhart, Arille Tassin, Jan Van Gansberhe, James Van der Linden. ♣

Agenda, Infos *et* Communiqués

De **Koninklijke Kielse Postzegelkring** nodigt u uit op de **27ste Nationale Ruilbeurs** op zaterdag **20 januari 2018** van 09:00 tot 15:30 uur.

Locatie: Hangar 2, Fort Van Edegem, Parklaan 161 in 2650 Edegem.

Inlichtingen: Luc Impens, tel. 0479 69 01 51 - email: luc.impens@skynet.be

---

De **Lokerse Postzegelkring** organiseert op zondag **25 februari 2018**, van 9.00 tot 16.00 uur, zijn **36ste Nationale Postzegelbeurs** in het Parochiaal Centrum Sint-Anna, Veerstraat 10, 9160 Lokeren.

Twee zalen zijn voorzien met gratis toegang en er is gratis parking.

Inlichtingen: Paul Smet, tel. 09 348 86 07 - email: smet.bontinck@skynet.be

---

De **Koninklijke Filatelistische Kring Dendermonde** organiseert op zaterdag **3 maart 2018**, van 9 tot 16 uur, zijn jaarlijkse **Nationale Ruilbeurs** in de Middenschool Atheneum,

Geldroplan in Dendermonde. Gratis toegang.

Inlichtingen: Denis Hugo, Hof Ter Bempt 50, 9200 Dendermonde - tel. 052 21 12 51
email: denis.hugo@skynet.be

"De Postiljon" Boortmeerbeek vous invite à leur **18e Grande Bourse Philatélique**, le dimanche **4 mars 2018** de 8.30 à 15.00 h. Cafétéria Complexe Sportif, Sprtveldweg 6, 3190 Boortmeerbeek.

Entrée gratuite - Accessible à tous - Grand parking - Desservi par la SNCB.

Info: Ida Van Rillaer, Kwijtveldstraat 26, 3190 Boortmeerbeek - tél. 015 41 52 88
email: ida.vanrillaer@telenet.be - www.depostiljon.net

Le **Cercle Royal Philatélique de la Vallée de l'Escaut** - Brunchaut organise le dimanche **18 mars 2018** de 9 à 16 h. sa **37e Bourse des Collectionneurs** dans la Salle des fêtes de Hollain, rue de Jollain.

Autoroute E42, sortie 31 - Itinéraire fléché - Entrée gratuite.

PHILEXNAM 2018

24 - 25 - 26 août 2018

Ciney expo

Championat National de Philatélie - Compétitions - Propagande - Salon d'Honneur

Espace d'exposition de plus de 4000 m², chaque visiteur y trouvera son bonheur

Ouvert de 10 à 17 heure

Info: www.philexnam2018.be - secrétariat tél. 0475 86 74 56 - Président tél. 010 65 95 06

Michel Meuwis: corresponderend lid van de Belgische Academie voor filatelie

Het goed gebruik bij themaverzamelingen van maquettes, artiesten- en andere proeven en kleurprocessen.

In de thematische wedstrijdfilatelie worden alle documenten die deel uitgemaakt hebben bij de genesis van een postzegel of een ander filatelistisch object toegelaten. Laat ons beginnen om het woord “genesis” in deze context uit te leggen: *“het creatief proces dat ontstaat vanaf het trekken van de eerste lijn op een blanco blad, uiteindelijk resulteert in het graveren van de definitieve stempel en het drukken van de postzegel zelf”*. Maar zeker niet zoals dit o.a. het geval is bij de gewone of collectieve Franse luxedrukproeven of de Belgische ministervelletjes.

Met deze bijdrage wil ik aantonen hoe de “toegelaten” documenten op de best mogelijke manier kunnen gebruikt worden. In het algemeen worden ze onder bepaalde voorwaarden door de juryleden gewaardeerd. Ze mogen echter niet te veel voorkomen, ze moeten gevarieerd zijn, dus meer bepaald aantonen dat ze deel uitgemaakt hebben van de ontwikkeling van het project en een rol gespeeld hebben in de geschiedenis van de postzegel zonder de rode draad uit het oog te verliezen. (n.v.d.r.: de rode draad is de verhaallijn in een thematische verzameling)

We bespreken achtereenvolgens de maquettes, de artiestenproeven en tenslotte de kleurproeven- en testen. Dit aan de hand van geslaagde en vergevorderde documenten t.o.v.

minder verzorgde exemplaren en op die manier inzicht geven in de verschillende stappen van het werk van de kunstenaar.

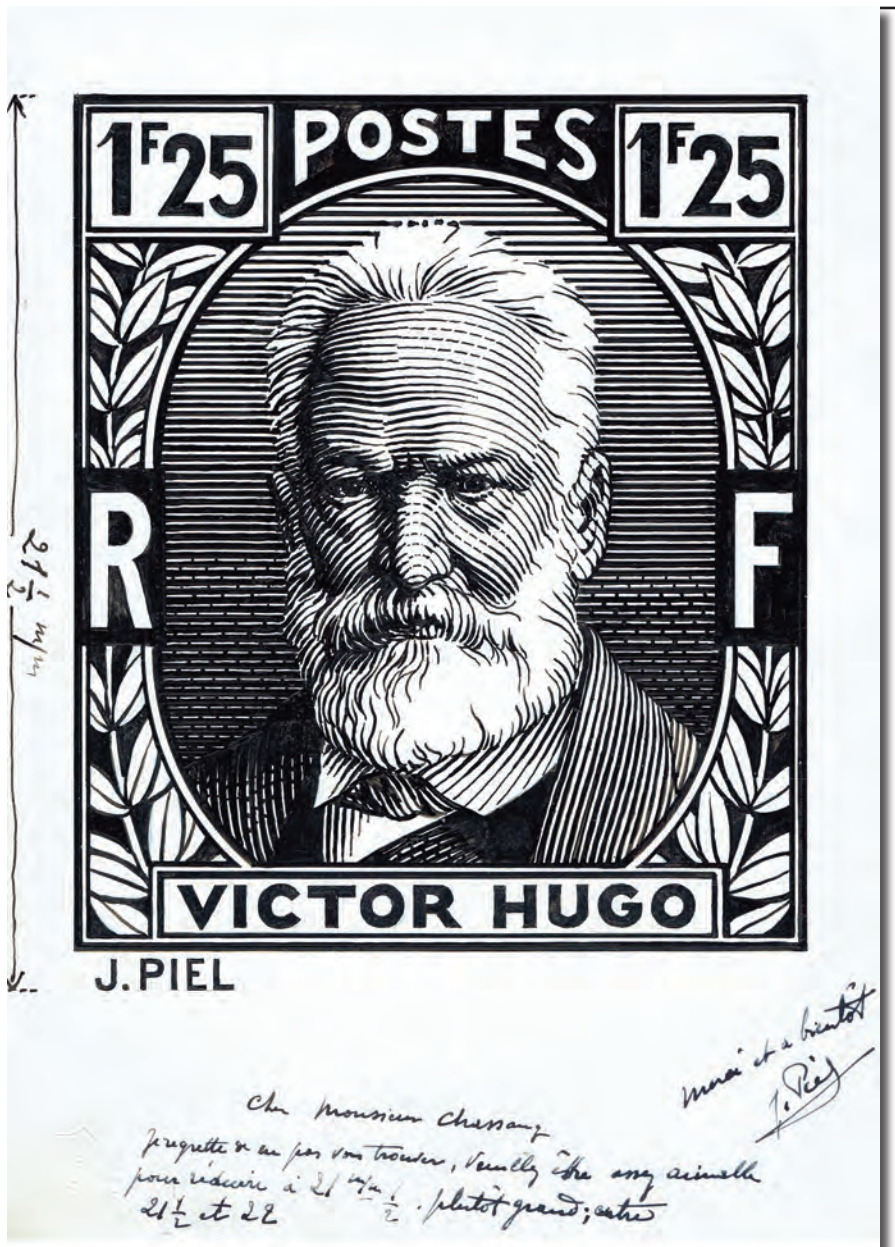
De maquettes .

De postadministratie bewaart alleen de definitieve maquette die weerhouden werd voor de uitgifte van de postzegel. Dit houdt in dat de eerste schetsen, de voorbereidende projecten, de geweigerde maquettes, ... eigendom blijven van de artiest en dus op de filatelistische markt aangeboden kunnen worden.

Het vervaardigen van deze maquettes is zeer gevarieerd, o.a. met potlood, Chinese inkt, gouache- of aquarelverf.

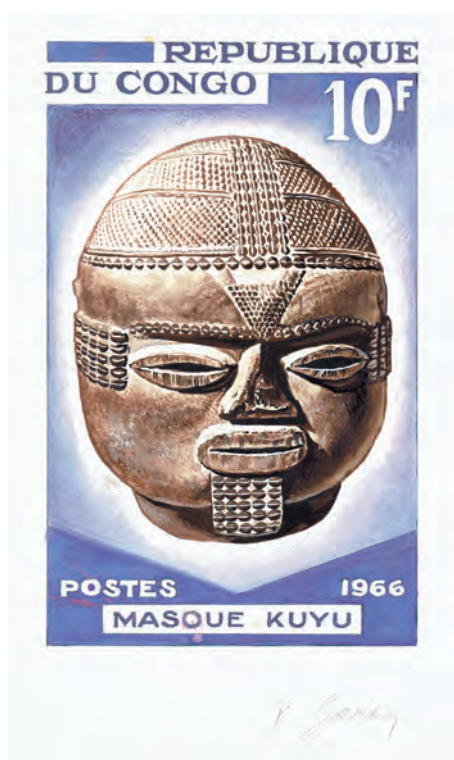

◀ Maquette in zwart potlood op tekenpapier. Schets (behalve de faciale waarde) heel aansluitend bij de versie die later dient voor het tekenen van de postzegel. Wellicht een laatste poging vóór de definitieve maquette die naar de postadministratie gestuurd wordt.

◀ Maquette in Chinese inkt uitgevoerd door J. PIEL volledig vergelijkbaar met de in 1933 uitgegeven postzegel in de reeks 'Beroemdheden'.

Door de met de hand aangebrachte filatelistische notities is dit een uniek document. Piel gaat langs bij de fotograaf, M. Chassang. Tijdens diens afwezigheid vraagt Piel hem door het aanbrengen van de handgeschreven notities op de maquette om het model aan te passen aan de voorgestelde afmetingen die aangebracht zijn in de in de linkermarge onderaan op het document.

◀ Afbeelding in gouache op een maquette van een Afrikaans masker. Op de postzegel is alleen de kleur op de achtergrond verschillend van de voorgestelde maquette.

▲ Gouachetekening, exacte kopie van een Tunesische postzegel. De notities (land, faciale waarde..) zijn aangebracht op traceerpapier.

Na analyse van de bijna definitieve maquettes maken we kennis met andere exemplaren die in een minder gevorderd stadium gebruikt worden bij het ontwerp van de postzegel.

▲ Deze twee maquettes geven reeds een klaar inzicht op hoe de erbij horende postzegels er gaan uit zien. De grote lijnen zijn getekend, maar de details en het voorstellen van de kledij o.a. ontbreken. Merk eveneens de wijziging op in het patroon van de postzegel "Villon". Even aanhalen dat op de postzegel met kanker als onderwerp de te gebruiken kleur in de marges genoteerd zijn.

Onafgewerkte maquette in plakaarverd getekend door "Isabel" ter voorbereiding van de postzegel door de "Cook Eilanden" uitgegeven in het kader van de 100^e verjaardag van het overlijden van Jules Verne ►

Deze maquette siert de laatste bladzijde van mijn thematische verzameling. Getoond op deze manier op het eind van het blad geeft het een dynamisch effect, bijna cinematografisch. En aan de andere kant van deze A3-pagina toon ik een Duitse rouwtelegram waarop een hemelse sterrenfirmament te zien is.

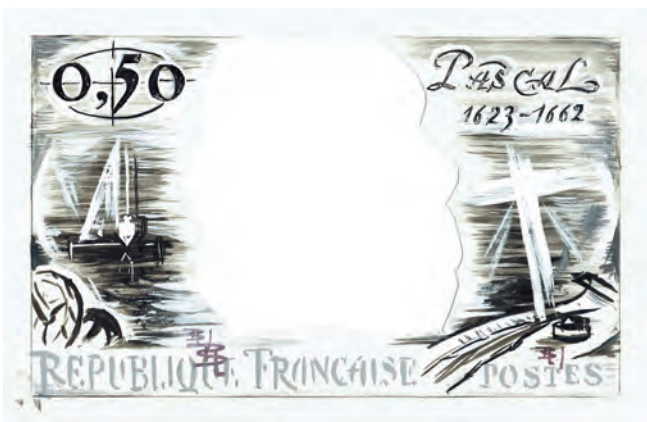

Laat ons nog een stap terugkeren om kennis te maken met een van de eerste stappen in het werk van de ontwerper, meer bepaald de fase die omschreven wordt als “proef- en foutontwerpen”.

De postadministratie vertrouwt de realisatie van de postzegel die de 17e eeuwse schrijver en wetenschapper BLAISE PASCAL in de herinnering moet brengen toe aan de echte SHARDNER. Vanaf dit moment worden alle, zelfs de niet uitgegeven tekeningen aanzien als exemplaren ontstaan bij de creatie van de postzegel en aanvaard in de thematische wedstrijden.

De maquette hiernaast, naar het portret van Pascal geschilderd door Philippe de Champagne, is het eerste dat voorgesteld wordt aan de post. Ze wordt geweigerd. Noteer dat ze oorspronkelijk in zwart/wit getekend was en pas nadien ingekleurd werd om “aantrekkelijker” over te komen. De post weigert nadien nog achtereenvolgens de drie ander voorgestelde portretten. Het is pas de vijfde poging die aangenomen wordt. Zie hieronder de verschillende onderdelen.

... vervangen door een potloodtekening van het optimistisch aangezicht van de jonge Pascal. Een tekening die 40 jaar eerder op een miraculeuze wijze bewaard werd van vernieling. ►

Deze gouache maquette behoudt het decor van de 1ste versie die links de wetenschap en rechts de christelijke literatuur voorstelt. Het centraal beeld is weggeknipt en ...

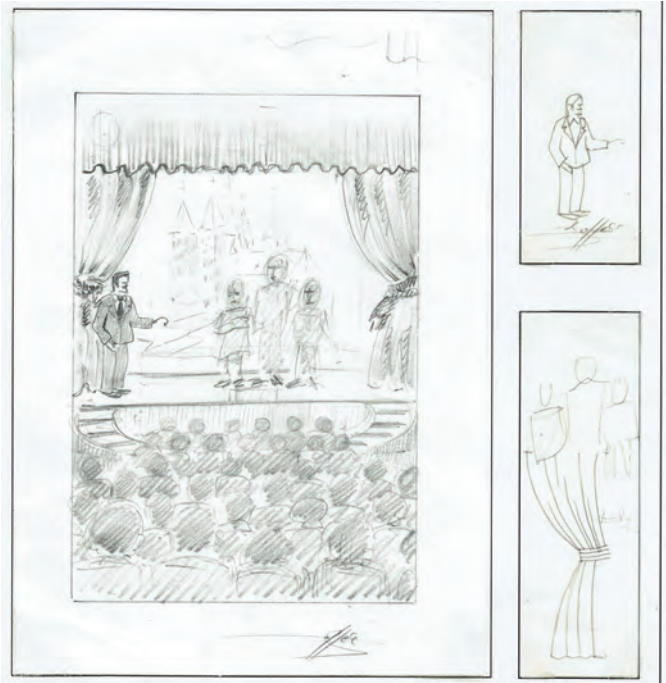

Deze spectaculaire en onthullende studies door A. SPITZ om het hoofd van FIGARO te realiseren. ►

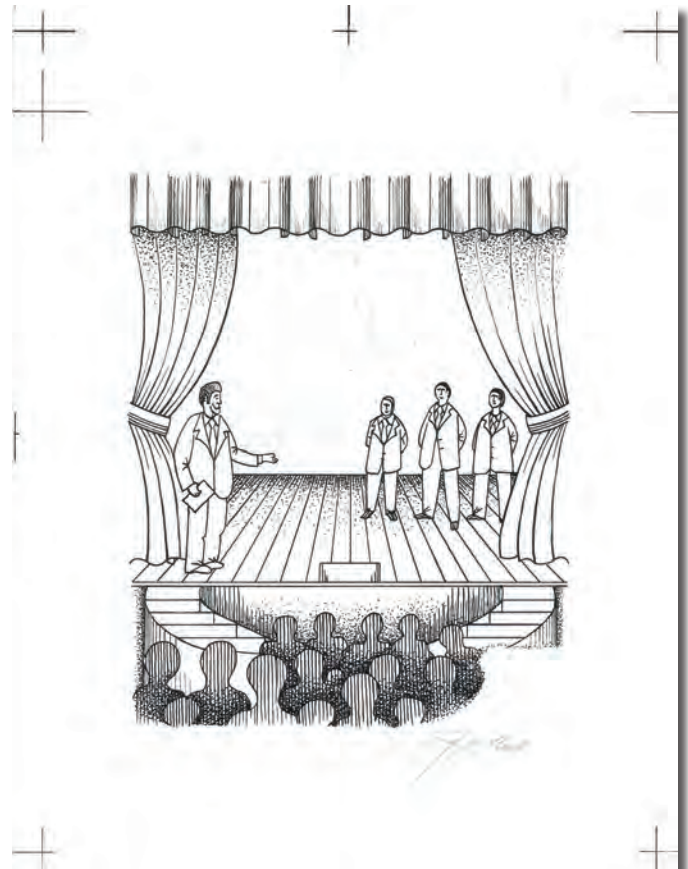

Tenslotte herzien we de belangrijkste stappen bij het ontwerp van een postzegel, dit aan de hand van het voorbereidend werk van J. DOPPÉE m.b.t . de zegel “het Waals cabaret van Doornik”. Deze studie is ondergebracht in het eerste hoofdstuk van mijn verzameling gewijd aan “Oorsprong en evolutie van de Franse taal”. Om te vermijden dat deze drie bladen de rode draad van mijn verhaal niet breekt, verzin ik een analogie, een vergelijking: **een taal is vergelijkbaar met een collectief kunstwerk .... eerst zijn er de woorden van onzekere oorsprong, misvormde uitspraken, nauwelijks geschetste zinnen ...**

▲ Eerste ontwerp en schets voorafgaand aan de grote lijnen van de postzegel.

Tekening in Chinese inkt. ►

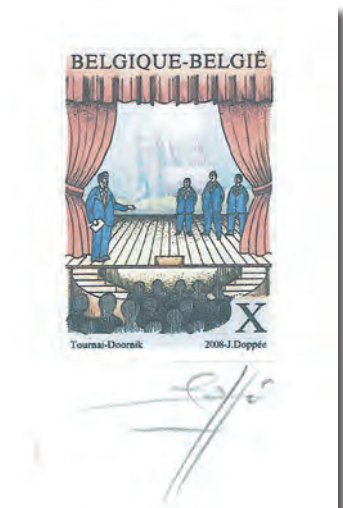
Een nieuwe taal dringt zich op: meer franke uitspraken, eenvoudiger doch voldoende zinsneden om mensen aan te zetten samen te communiceren .

Uiteindelijk eigenen schrijvers zich de taal toe , hun inzicht brengt ze kleurschakeringen bij en verleent ze culturele adelbrieven.

◀ Samenstelling van de gekleurde aquarel als ondergrond en de in Chinese inkt getekende omtrekken (zie hierboven).

Kopie op ware grootte van de uiteindelijke postzegel. ►

wordt vervolgd ...

Rudy De Vos

De uitgiften met de beeltenis van Franz-Joseph I van Oostenrijk (-Hongarije) (einde)

8. Oostenrijk-Hongarije

Dubbelmonarchie sinds 1867 waarin de 2 landen hun burgerlijke postdienst gescheiden verzorgden. De militaire dienst werd gezamenlijk beheerd. De naam K.U.K. Militärpost verscheen eerst op de postzegels van Bosnië-Herzegovenië. Op 28 april 1915 werden deze 21 zegels voorzien van de schuine opdruk K.U.K. Feldpost. Deze zegels bestaan ook ongetand (M) (Bi), met FELDPOST kopstaand of dubbel (M) (Bi) en met rode opdruk (Bi).

Vanaf 1 juli 1915 tot 1917 werd een nieuwe reeks van 27 waarden uitgegeven, die ook ongetand bestaan (M) (Bi) of bedrukt zijn op voor- en achterzijde (Bi). De proefdrukken zijn zwart, ongetand en zonder gom (Bi). De reeks is bij Yvert en Michel genummerd 22 t.e.m. 48. Beide reeksen behoren tot de algemene militaire postzegels.

Gecensureerde aangetekende brief verstuurd op 13 III 17 vanuit Urice naar Zagreb en gefrankeerd met postzegel van Oostenrijk-Hongarije. Aankomststempel Zagreb 9 7 MAR 17 10 op de keerzijde. ►

Er werden eveneens postzegels gebruikt met de naam Montenegro en Servië ▼

uitgifte datum	Waarde	Kleur	Tanding	Nr. O-H	(Y)	(M)	(B)	Opmerkingen
01-03-1917	10 heller	Blauw	12 ^{1/2}	cfr. 28	1	1	OC47	Vertikale opdruk K.U.K. MILIT.-VERWALTUNG MONTENEGRO
	15 heller	Rood		cfr. 30	2	2	OC48	
_-1918 (M)	10 heller	Blauw	12 ^{1/2}	cfr. 28	3	1	OC49	Horizontale opdruk MONTENEGRO Niet uitgegeven

Voor Servië werd de reeks van Bosnië-Herzegovinië van 1912 op 6 maart 1916 uitgegeven met schuine opdruk SERBIEN en met een horizontale opdruk SERBIEN (nrs. 25 t.e.m. 27 pas in 1914). Beide reeksen werden ook onge-tand uitgegeven. Michel vermeld nog dat de 1ste serie reeds werd klaargemaakt in 1914. De 2de reeks bestaat ook met rode opdruk (M). Volgens Billig vind men de zegels met nrs. 8, 9, 11 t.e.m. 16 alsook 19 met een omgekeerde opdruk.

9. Galicië - Bukovine

Deze regio werd in 1849 een provincie van Oostenrijk (personele unie). Er werden na WO I twee postzegels van Oostenrijk met opdruk “C.M.T. met waarde” in een kastje gebruikt. Na WO I werd het gebied verdeeld onder Roemenië en Oekraïne.

uitgiftedatum	Waarde	Kleur	Tanding	Nr. O-H	(Y)	(M)	(B)	Opmerkingen
28-06-1919 (M)	1k20h op 15 heller	Rood	12 ^{1/2}	148 (Oostenrijk)	26	25	023	opdruk C.M.T. met waarde in kastje
	1k20h op 25 heller	Blauw		150 (Oostenrijk)	27	26	024	

In hetzelfde jaar werd een reeks van 6 takszegels uitgegeven. Hiertoe werden takszegels van Oostenrijk overdrukt.

Waarde	Kleur	Cfr. nr. Oostenrijk	(Y)	(M)
40h op 15 op 36 heller	Violet	61 taks	4	12
40h op 20 op 54 heller	Oranje	62 taks	5	13
60h op 15 op 36 heller	Violet	61 taks	6A	14
60h op 20 op 54 heller	Oranje	62 taks	7A	15
1k20h op 15 op 36 heller	Oranje	62 taks	9A	16
1k20h op 50 op 42 heller	Bruin	63 taks	15	17

Er bestaat enige onduidelijkheid betreffende de kleur van de opdruk. Een zwarte opdruk volgens Billig; volgens Yvert & Tellier zijn er zwarte, blauwe of rode opdrukken mogelijk en Michel heeft het over zwartviolet of violette opdrukken en het feit dat zegels met blauwe of rode opdruk proefdrukken zijn.

10. Joegoslavië

In de nasleep van de verdeling van de dubbelmonarchie Oostenrijk-Hongarije werd het Koninkrijk der Serven, Kroaten en Slovenen, het latere Joegoslavië, gevormd. In de periode 1919-1920 werden postzegels van Bosnië-Herzegovenië met opdruk (geperforeerd vierkant met S.H.S of C.X.C.) gebruikt, uitgiftedatum 06-02-1919.

Y88 (1)

Y92 (2)

Y101 (2)

Y94 (2)

Y102 (1)

Deze zegels bestaan eveneens met omgekeerde opdruk (Y) (M) en met dubbele opdruk (M). Bemerkt de lage oplage voor Yvert nr. 95. Volgens Michel bestaan hiervan vervalsingen. De nummers 94, 98 en 99 bestaan ook met tanding 11½.

Oplage	Waarde	Kleur	Cfr.nr. Bosnië	(Y)	(M)	Opmerkingen
246.450 ex.	3 heller	Donkerrood	BC-66	87	33	Opdruk C.X.C. (2)
383.900 ex.	5 heller	Groen	BC-67	88	34	Opdruk S.H.S. (1)
662.250 ex.	10 op 6 heller	Grijs	BC-68	89	35	Opdruk S.H.S. (1)
239.900 ex.	20 op 35 heller	Leikleurig	BC-74	90	36	Opdruk C.X.C. (2)
244.900 ex.	25 heller	Hemelsblauw	BC-72	91	37	Opdruk S.H.S. (1)
129.900 ex.	30 heller	Vermiljoen	BC-73	92	38	Opdruk C.X.C. (2)
160.000 ex.	45 heller	Olijfbroen	BC-76	93	39	Opdruk C.X.C. (2)
350.000 ex.	45 op 80 heller	Bruinrood	BE-109	94	40	Opdruk C.X.C. (2)
15.000 ex.	50 heller	Blauwgroen	BD-77	95	41	Opdruk S.H.S. (1)
289.000 ex.	50 op 72 heller	Donkerblauw	BD-79	96	42	Opdruk S.H.S. (1) rood
267.000 ex.	60 heller	Lila	BD-78	97	43	Opdruk C.X.C. (2)
207.600 ex.	80 heller	Bruinrood	BE-109	98	44	Opdruk S.H.S. (1)
257.400 ex.	90 heller	Violet	BE-110	99	45	Opdruk C.X.C. (2)
120.000 ex.	3 kronen	Karmijn op groen	BD-82	101	47	Opdruk C.X.C. (2)
60.000 ex.	4 kronen	Karmijn op groen	BF-113	102	48	Opdruk S.H.S. (1)
60.000 ex.	5 kronen	Violet op grijs	BD-83	103	49	Opdruk C.X.C. (2)
59.800 ex.	10 kronen	Violet op grijs	BF-114	104	50	Opdruk S.H.S. (1)

11. Tsjechoslovakije

Een republiek die ontstond na WO I na het uiteenvallen van de dubbelmonarchie Oostenrijk-Hongarije. Van 28-10-1918 tot 28-02-1919 werden Oostenrijkse zegels gebruikt. Daarna werden Oostenrijkse en Hongaarse postzegels voorzien van een opdruk. Op 12 december 1919 werden 4 takszegels van Oostenrijk van 1917 voorzien van schuine opdruk: POSTA CESHOSLOVENSKA 1919. Ze zijn op een beperkt aantal exemplaren gedrukt: nummer 134 op 1250, 135 op 147.000, 136 op 1700 en nummer. 137 op 395.000 exemplaren. Volgens Billig vindt men het nummer 135 ook met omgekeerde opdruk.

12. West-Ukraine

Galicië werd na de verdeling van Polen (1795) een deel van Oostenrijk-Hongarije. Deze provincie van Oostenrijk-Hongarije was in 1918 korte tijd de republiek West-Ukraine. In hetzelfde jaar annexeerde Roemenië Bukovine. Het andere gedeelte werd door Polen bezet in 1919. Op 5 mei 1919 werden 4 Oostenrijkse zegels waarvan 2 takszegels met opdruk uitgegeven. De oplage bedroeg tussen de 20 en 200 exemplaren. De opdruk van de hierbij afgebeelde zegel komt, behalve de dikke horizontale lijn overeen met de in de literatuur gevonden opdruk, het zegelnummer niet.

Nawoord

Er wordt hier niet beweed dat dit de enige gebruikte zegels zijn met de beeltenis van Franz-Joseph I en voorzien van een opdruk. Locale opdrukken zijn niet steeds gemakkelijk te vinden, laat staan hun echtheid van uitgifte en/of gebruik te bevestigen.

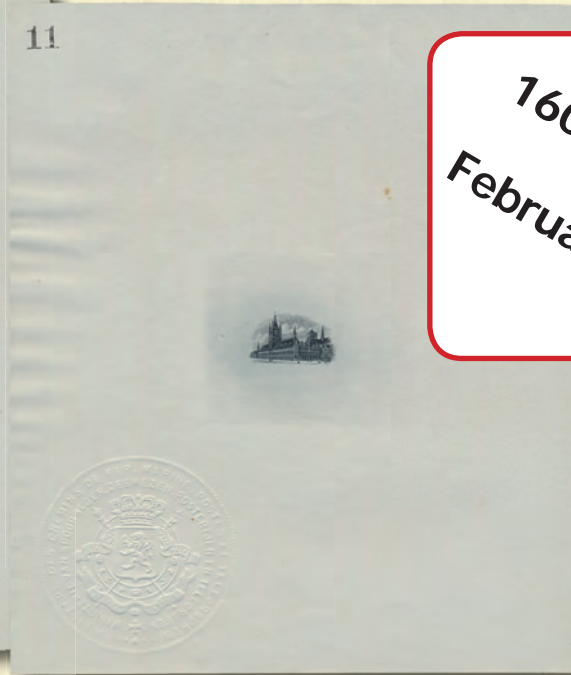
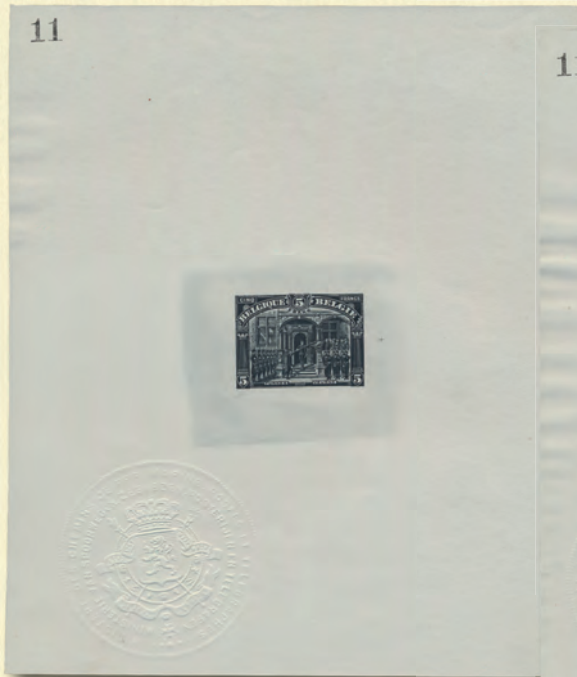
Referenties

- Yvert & Tellier – Michel – Billig catalogi,
- Een portretgalerij van keizerlijk Oostenrijk, door Arjan Keppel, Schotland – Filatelie 05/2009,
- Buitenlandse burelen in het Oosten, door Rudy De Vos – www.postzegelclubleuven.be,
- Where in the World? Door Kenneth A. Wood 1983 (kaarten).

Postzegelveilingen **VAN LOOY** **VAN LOOY**

Frankrijklei 120
2000 Antwerpen
Tel.: 03/ 232 22 05
Fax: 03/ 225 18 73
info@vanlooystampauctions.com
www.vanlooystampauctions.com

160° Veiling
Februari 2018

Een indruk van het uitzonderlijk aanbod dat
in **Februari 2018** geveild wordt.

www.vanlooystampauctions.com

nieuw!

Abonnement Thematische Postzegels

Mis geen enkele uitgifte!

- U ontvangt de sets van 10 postzegels
- U betaalt per uitgifte
- Gratis thuis in uw brievenbus
- Extra geschenk in de loop van het jaar

Surf naar www.bpost.be en ga naar
Verzenden > Filatelie > Tarieven en
download het inschrijvingsformulier.

voorbeelden uitgiften

Iste uitgifte 2018
vanaf 29-01

De Jaarmap 2017

Blik terug op vorig jaar

Heeft u in 2017 enkele uitgiften gemist?
Wilt u vrienden of familie warm maken voor
filatelie? Of op zoek naar een uniek geschenk?
Dan is de Jaarmap daar het ideale cadeau voor.
Deze bevat alle gelimiteerde en permanente
uitgiften van het vorige jaar in een mooie,
overzichtelijke map. Daar zegt niemand nee tegen.

Te koop op eshop.bpost.be en de Filaboetiek te
Brussel en Mechelen.

